

VESTUL ROMÂNIEI

Ziar românesc independent din Oradea-Mare.

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA :
Strada Francisc Doak No. 2.
Telefon 10-02.
Manuscrisurile se însoțesc.

Director-Fondator : ȘTEFAN MĂRCUȘ

ABONAMENTE:
Apare de trei ori pe săptămână.
Pe o lună 25 Lei
Pe un an 260 Lei
In America 3 dolari

RĂVAȘ

„Unirea” cerc social-cultural s'a înființat la Oradea-Mare, pentru înfrățirea romano-maghiară. Președintele ei este d-l fost președinte al „Cercului funcționarilor publici” de plăpoeasă amintire în anatele de binefacere ale orașului Oradea-Mare. Pe Polia mai săptămâna trecută s'a în interesat mai de aproape de „funcționarea” rodnică a cercului. Se spune că cercul stă sub patronaj înalt, — ba una, — ba alta. Noi nu scrutaăm, am dori numai să știm, că ce câștigăm avem până astăzi pe urma cerului din sala mică dela restaurantul „Palace” și cine a câștigat și până acumă mai mult — noi, ori și străinii ?

Primăria orașului Oradea-Mare, a publicat licitație pentru o prăvălie din Hotelul „Regina-Maria”, pentru care până acum se plătește 6000 lei lei, chirie anuală. La concurs un anumit domn Bieler a oferit suma de 108.000, adică unasută-optzeci și opt lei. Ce trebuie să câștige acest domn, în mod cinstit, ca să poată plăti o chirie atât de „modestă” ?

Care dintre noi români, poate să ofere suma aceasta ? și te miri că nu ne putem întări pe cale economică comercială ? Săvârșea au-i rușine, dar e cam neplăcută, și așa v'vlefulm noi. Ce-ar câștiga însă și o orașul, dacă și-ar închiria toate prăvăliile în acest fel ?

Chestiunile bisericesti preocupă zărele din întreaga țară. S'au răscollit ideile și convingerile noul, aceea ce denotă că în marea fierbere în care trăim, și unde forme ale credinței au ajuns de a fi potrivite spiritului vremurilor.

Preotul dela „Culbul cu barză” din București, Tudor Popescu a fost caterisit pentru că a avut un felu nou de a înțelege unele lucruri, cari și ele au fost acceptate de capete de om, — iar în jurul convingerilor profesate de d-l prof. univ. Dr. Onisfor Ghibu, se încinge o discuție tot mai aprinsă. Nu este chemarea noastră de a ne amesteca în acelea bisericesti, avem arhierii înțelepți cari și ei nu se pot îngrădi numai în jurul altarului, ei vor judeca înțelept și creștinește.

Viața reală cu încercările multe și cu greutățile de existență face și din religie o dogmă nouă, care trebuie să ne întărească față de demoralizarea care ne împrejoară.

Și de aceea este bine, să ne gândim în taină asupra reformelor noul care ni le impune intelectul cultivat și necesitățile mirenilor bisericilor românești.

OPT LEI OUL

Oul de găină ! În Oradea-Mare ! Ca să nu credești că poate e vorba de ou de ștruf sau de Germania miliardară. E drept că poți avea foarte des norocul ca ouăle să conțină în coaja lor un pui gol goluf, gata de fript.

Și aceasta într-una din cele mai bogate și binecuvântate țări din Europa. În țara în care dacă n'ar fi atâta lăcomie și tolerare a Jafului, s'ar putea trăi destul de bine. Căci avem găini destule, care își fac oul lor zilnic, dar din nenorocire avem și destul găinari, cari au umplut satele și cari adună ouăle și din fundul pământului. Din satele unde nu pot trăi bleștii învățători trimiși acolo să ducă lumină ! Pentru ei nu se mai găsește nimic, căci găinarii streini de sângele și de neamul nostru știu unde să ne lovească. Samsarii aceștia, năpuștiți ca lăcustele peste bietul Bihor, adună lemne, găini, ouă și jefuesc totul în drumul lor ca să treacă peste Tisa — până în Anglia, de unde le curge aurul pungașilor fără fund. Iar noi, naivii de noi, strigăm să ni se mărească lefurile căci nu mai putem trăi. Dar nu vedem cum ne pândesc, ascunși după inconștiența și necinstea celor ce sunt puși aici să ne înlesnească viața. Opt lei oul și va fi și zece atâta vreme cât lăcomia câtorva burși nesădute va închide ochii ca găinarii să-și adune ouăle. Noi nu avem găinile noastre și de aceea știm cât costă oul ; pe când acei, cărora conducătorii țării aceștia le-au încredințat soarta noastră, nici habar nu au cât se vinde ceva în piață ! Aici este bubă și avem toată încrederea în promisiunea noului prefect că va ști să dea de mai și pe găinari și pe tovarășii lor de jaf.

Avem încrederea că noul prefect va exporta peste graniță nu boli dela jug nici ouăle de găină, ci pe aceste animale de pradă, cari sub o formă mascată duc mal departe războiul împotriva noastră.

Iar când funcționarul și cetățeanul cinstit nu va mai fi victima celui îmbătat de căpătulală ; când banul Judei-samsar nu va mai cumpăra bună voința și toleranța celui inconștient și hoț ; când inconștiența și hoșia nu se va mai lăfăli în blănurile cele mai calde și mai alese, alături de munca cinstită, flămândă și desbrăcată ; atunci nu vom mai da opt lei pe ou și nici nu vom fi nevoiți să strigăm cu mâinile întinse către bugetul țării.

În interesul și pentru siguranța țării acesteia vom striga sărind în ajutorul guvernului, în ajutorul prefectului, în ajutorul oricui mai are inimă, să se dea afară găinarii jefuitori de țară ; să se închidă necinstea și lăcomia celor ce nu se mai satură.

Să deschidem bine ochii, pentru că dușmanii ce ne înconjură să nu fi găsiți în samsarii-găinari o nouă formă de luptători, iar în inconștiența câtorva nemernici o nouă față a trădării. Cu mâini de fier la conducere, cu siguranță că nu vom ajunge la miliardele germanilor, căci în țara noastră se poate

trăi și cu mai puțini bani, dacă este mai multă cinste și mai multă inimă românească.

Cei-ce nu-și mai pot astâmpăra setea de lux și de îmbogățire să știe că sunt cauza tuturor nenorocirilor și el formează latura slabă în care lovește străinul nemilos.

Stăruieți găinarii și pe complicii lor și jumătate din problema scumpetei s'a rezolvat !

George Bota.

Jubileul de 40 ani a d-lui Decan al baroului advocaților Dr. Demetriu Kiss.

Luni, chiar în ziua când se vor face primele examene de advocați la baroul din Oradea-Mare, se împlinesc 40 de ani, de când și-a început cariera Dr. Demetriu Kiss advocat-Senator al orașului Oradea-Mare.

Iubit și cunoscut de toți a trăit în modestia sa, și este cel mai credincios reprezentant al confesiunii sale. În viața lui nu și-a câștigat numai prietenii. După-ce a absolvat Universitatea din Budapesta, și după-ce în 1884 și-a făcut cenzura advocațială, s'a stabilit aici, luând în căsătorie pe sora-d-lui Deputat Dr. Aurel Lazar. De timp îndelungat este fiscul Episcopatului român unit din Oradea-Mare, și în această calitate are merite mari pentru Dieceză.

Când după împrejurările noi și baroul din Oradea Mare s'a reorganizat a fost ales de Președinte al baroului, și mai târziu în anul 1923 de Senator al orașului Oradea-Mare.

Pe teren economic a dezvoltat și dezvoltă o deosebită activitate, dovada cea mai bună este că a fost ales de Președinte la Casa de păstrare civilă S. A. în Oradea-Mare, care societate s'a românizat chiar prin activitatea depusă de Doamnia-Sa.

De Majestate Sa Regele Ferdinand a fost decorat cu ordinul Coroana României, iar înainte cu o lună l-a surprins II. Sa Episc. Tr. V. Frențiu cu decorația Sfântului George transmisă lui de Sfântul Scaun dela Roma.

A depus o muncă prielnică la unificarea legii advocațiale, precum la organizarea comisiei de examinare a advocaților cu sediul în Oradea-Mare. Nimenea nu i-s'a putut adresa, ca după puterile lui și din partea sa, să nu fi fost ajutat. Om cu inimă gingașă, cu firea domoală, pacinică și liniștită, cu privirea limpede este avocatul împăciuitor dar nici decât reprezentantul răzvrătiților.

Nestorul advocaților din Oradea-Mare a ajuns fericirea jubileului său în deplină sănătate.

Urări de bine pentru noua epocă de muncă care Vă așteaptă, pentru binele tuturor.

Răspuns ziarului „Nagyváradí Napló”

În numărul 17 din 25 Ianuarie ziarul „Nagyváradí Napló” răspunde articolului nostru, „duplicitate evrească”, și ne acuză că l'am atacat vehement și pe nedrept pe rabinul Fuchs la atitudinea manifestată cu ocaziunea instalării noului Prefect. Marturisim că, ne-am așteptat la acest reflexiuni. Ne cunoaștem mult prea bine compatrioții.

Suntem deosebit de măguliți că ne admite și nouă cel puțin aceeași bază morală religioasă care o are d-l primrabin, Fuchs ori „Nagyváradí Napló”.

Nu suntem însă de acord cu convertirea faptelor, și cu îndrăzneala de a le comenta fals.

D-l Primrabin a spus :

„Guvernul a ordonat, ca elevii evrei din școlile de stat să studieze, să scrie și să desemneze în ziua șabășului ; guvernul n'a ținut însă cont de faptul, că evreii nu pot și nici nu vor să țină seamă de așa ceva” etc. etc.

Această declarație o publică din cuvânt în cuvânt și ziarul „Nagyváradí Napló” No. 14 din 22 Ianuarie a. c.

De ce însă schimonosirea declarației în numărul 17. Acolo se spune : În școlile de stat evreii sunt obligați a scrie în zilele de Sâmbătă, aceea ce legile evrești interzic în modul cel mai categoric. În aceasta dispoziție ne se va putea liniști niciodată (sohsem fog tudni beletörődni) evreimea ortodoxă. O mare diferență între aceea ce a spus d-l Primrabin și aceea ce a scris acumă ziarul. În forma aceasta poate am fi acceptat și noi omagiile d-lui Fuchs, dar nu vom admite, niciodată ca cineva să creadă, că poate să ne trateze în mod autoritar sub demnitate noastră de români, aceea ce a fost cazul d-lui Fuks.

Dela recepție a plecat nu numai d-l Primrabin au plecat și ceilalți reprezentanți a comunității precum și d-l Primrabin neolog Dr. Kecs-keméti. Cine a suferit de vre-o boală în familia lor ? Era cei puțin echitabil, că încât a trebuit să plece mai înainte de sfârșitul recepției, despre aceasta să fi fost avizat un reprezentant al primăriei, din partea careia în modul cel mai gentil au fost invitați.

Acestea sunt faptele și încât la recepții ar fi luat parte și domniile directori a ziarelor minoritare, chiar și ziarul „Nagyváradí Napló” ar fi trebuit să recunoască că suntem în drept. Noi contribuim la înțelegerea tuturoră în mod efectiv, nu individual, ci colectiv, prin recunoașterea adevărată a tuturor manifestățiilor vieții sociale-publice.

Citiți și răspândiți Vestul României

P. S. S. Episcopul gr.-cat. al Orăzii Dr. V. Tr. Frențiu la sfințirea de clopote în Supurul-de-Jos

Credincioșii din fruntea comună sâmbăriană Supurul-de-jos, au colectat între ei — atât acasă, cât și în America — frumoasa sumă de 135 lei cu scopul precis, cu să se procure cu ea două clopote, cari să fie deodată și un prinos pentru darul dela bunul Dumnezeu al unirei tuturor românilor în cadrele României-Mari. Cine a dăruit mai mult? Mi se pare: "fiecare, după a lui împrejurări și tragere de inimă".

Clopotele procurate, primul în greutate totală de 686 kgr., al doilea de 363 kgr., au un glas sonor, plăcut, și sunt armonizate cu clopotul vechiu rămas după "recvirare" (turnat în 1761, în greutate totală de kgr.); ele fac lauda fabricii "Schleb" din Sibiu, care le-a turnat.

Inscripțiile sunt: pe clopotul I: "Sum darul bunilor credincioși oferit sfintei biserici gr. cat. române a Ss. Arh. Mihail și Gavril din Supurul-de-jos, și cu glasul meu mărirea lui Dumnezeu o voi vesti"; pe clopotul II: "Dăruit de buni credincioși sfintei biserici gr. cat. române a Ss. Arh. Mihail și Gavril din Supurul-de-jos, pe credincioși spre evlavie către Dumnezeu îl voi chema".

Gestul frumos al credincioșilor de a înzestra casa Domnului cu o podobă atât de frumoasă a fost onorat cu plăcere de către I. P. S. S. Episcopul Valeriu, și la rugarea parohului local a fixat termen pe 16 Ianuarie, ca să se sfințească El însuși.

II. Sa Episcopul, a plecat în societatea II. Sala Dr. Gheorghe Miculaș canonic și prelat papal și a secretarului protopop V. Barbul. La gara din Carei a fost binevențat de prefectul județului Sălaj d. Cantonari asistat de intelectul din localitate. Aici l-a întâmpinat și delegația, din Supurul-de-jos A. Virag notar, Paul Tereș curatorul prim al bisericii și Paul Bolfor primarul comunii.

La Hotouan, punct de intrare în județul Sălaj, II. Sa este salutat de primpretorul plasei Tășnad, Vasile Oros, iar la Săcășeni i-a venit înainte prefectul județului Dr. I. Domșa cu deputatul cercului Dr. E. Lobonțu, profesor în Șimleu. Toți acești domni l-au petrecut pe I. P. S. Sa până la Supurul-de-jos.

Parohul arhidiacon Petru Cupcea, îmbrăcat în odăjdiile sacre cu icoane sfinte și cu prapor în procesie îl aștepta la gara Supurul-de-jos Obor; credincioșii rămân postaji — dela biserică până la gară — pe marginile drumului, iar în plașă așteptau călăreții. Toți aveau în mâni felinare ori lumini aprinse. În 15 Ian. la orele 6^{1/2}, (seara) se văd de departe ochii trenului... Panfara credincioșilor din loc întonează "Mulți ani"... Arhidiaconul P. Cupcea; salută cu vocea tremurândă pe Arhiereu: "80 de ani fără 2 au trecut de atunci, decând ultima dată a descălecat în aceasta comună... Părintele". Dorește ca să se aștepte între acești filii sufletești ca la el acasă! — Răspunde II. Sa spunând, că a venit cu toată dragostea inimii sale, și că se bucură El mai mult, când vede, că venirea sa stărnește atâta iubire câtă i s'a tălcuit.

II. Sa pleacă la biserică pe jos... lanfara cântă "Tatăl nostru", poporul aclamă cu "să trăiască" pe Arhiereu; mulțimea se mișcă și ea în urmă; călăreții în galop; fereștile pe tot parcursul sunt luminate; poporul ridică în sus felinarele și luminițe... iar II. Sa împărțind mereu binecuvântare în toate părțile, trece pe sub poarta de triumf, care-l binevențează, lin își îndreaptă pașii spre biserică.

Vedere feerică, intrare cu adevărat triumfală...

Sosit în biserică II. Sa citește câteva rugăciuni și apoi anunțând poporului El însuși Liturgia pontificală de mâine și sfințirea clopotelor, dă binecuvântare.

15 Ianuarie. Dimineața lumea se clătește grăbind spre biserică; se spovedesc o mulțime de credincioși dornici să primească sfânta cuminecătura din mâinile Preotului Mare, și să fie împărțiți de Indulgență plenară, după cum s'a anunțat.

Sf. Liturgie solemnă și pontificală de Ilustritatea Sa, s'a început la orele 10. Liturgisitorii în jurul II. Sale sunt: II. Sa Dr. Miculaș canonic-prelat, Aug. Osslan, protopop, în Supurul-de-jos, Anton Bălbăban, protopop în Unimăt, Msgr. L. Vida, paroh II Carei, P. Cupcea arhidiacon paroh în loc, Iuliu Tatar, paroh în Racova, Nic. Sabo, paroh în Giungiu; diaconizează: V. Barbul, protopopul secretar episcopesc și Romul Mihaica preot nou ordonat.

Biserica este tixită. O mulțime de credincioși n'au putut intra, și a trebuit să rămână pe afară, în jurul bisericii.

După Evanghelia II. Sa ține o cuvântare magistrală și constată că dintre toate națiile creștine doar noi suntem singuri, cari n'au sfinți canonizați, îndeamnă toată lumea, ca să se folosească de toate mijloacele ce ne-a dat Dl. N. I. Cristos, ca să ne facem sfinți.

Terminată odată Sf. Liturgie, II. Sa cu toată asistența și cu tot norodul lasă la clopotele așezate în fața bisericii pe un pedestal interimar. Și se sfințește clopotul I, întru onoarea sfântului apostol Petru, iar clopotul II, întru onoarea sfântului apostol Paul după ceremonialul prescris în Euchologie. Toată lumea asistă înduioșată și când au resunat celea dintâi dangăte, ce le-au dat nănașii clopotelor, în ochii multora au răsărit lacrimi de emoțiune și bucurie.

După ceremoniile din biserică II. Sa și toți oaspeții, cari i-au format suita, au mers la casa parohială unde s'au început recepțiile. Arhidiaconul P. Cupcea în numele credincioșilor săi și al preoților din district, F. Kovács în numele credincioșilor catolici de rit latin, ds. Maria Mathe în numele presbiteriului reformat, A. Friedmann în numele comunității izraelite, protopop A. Bălbăban în numele preoșimii gherlane din vecinătate și Patriclu Pop în numele învățătorilor români din acest district protopopesc, își prezintă omagiile și se recomandă bunelor afecțiuni ale Ilustrității Sale.

II. Sa răspunzând tuturor pentru unul fiecare și pe cei reprezentați li îndeamnă la munca specifică a lor, la iubire întreolaltă, la devotament față de patrie și cu deosebire la iubirea lui Dumnezeu.

II Sa G. Miculaș Anton Bălbăban, G. Pteancu, L. Ghergar etc.: la stânga: V. Oros, Aug. Osslan, Const. Iuga, C. Pop. Msgr. L. Vida etc.

Menu:

Supă cu găluște de spumă.
Șoncă de porc fiartă.
Orez cu mărunțșuri de paseri.
Prăjitură caldă.
Friptură de paseri cu varză roșie și compot.
Torte diferite.
Fructe.
Cafea neagră.

După o masă bogată timpul fiind înaintat gazda casei scoțând în relief scopul ce poate urmări II. Sa cu drumurile sale, de apostolie, și ridicând paharul dorește sănătate vicarului D-lui N. I. Cr. Pontificalului Roman, Domnitorului Țării, și închină pentru Ilustrul său Oaspe, mulțumind pentru cinstea, care a făcut-o servului său pogorându-se sub acoperământul lui.

Sună clopotele. II. Sa luându-și rămas bun, pleacă cu fâgăduința de a se mai întoarce pe la Supurul-de-jos cât mai curând... Poporul credincios petrece la gară pe II. Sa în plin număr, și îl aclamează cu "Mulți ani" și "La Revedere".

Când trenul cu Ilustritatea Sa trece pe aici, încep din nou aclamările și cântecul fanfarei.

În drum spre Carei-Mari în gara Acăș este salutat Ilustritatea Sa de preotul locului Ioan Trușăș în funtea unui frumos număr de credincioși. Iar sosit la Carei l-a întâmpinat și poftit de oaspe familia avocatului Dr. C. Pop, care a dat o cină întru onoarea II. Sale. Joi dimineața II. Sa în biserică parohială din Carei a celebrat o S. Liturgie, și luând dejun la masa vicarului R. Marchiș, încunjurat de preoșii localnici și alți intelectuali a eșit la gară, unde a fost salutat de către comandantul reg. 88 Colonel Banciu fiind de față prefectul județului, șeful poliției și alții. Iar II. Sa luându-și rămas bun cu acceleratul dela 2'45 a plecat la Reședință. (pc)

Aprovizionați Vă cu
Cărți,
Reviste,
Ziare,
Jurnale de modă
dela biroul de ziare
"SIMPLON"
Oradea-Mare
Pasajul "Vulturul Negru"

Conflictul dintre d. Vintilă Brătianu și primarul Capitalei

Din București se anunță că astăzi a avut loc un consiliu de miniștri sub prezidenția d-lui prim-ministru Ionel Brătianu, în care s'a discutat conflictul dintre ministrul de finanțe și primarul Capitalei. Acest conflict s'a iscat în urma planului primarului de a introduce un impozit comun, care să se aplice la toate mărfurile aduse pe teritoriul Capitalei, — d. ministru de finanțe însă se opune acestui plan. Guvernul a luat deciziunea că va studia mai întâi bugetul Capitalei.

Tot în acel consiliu de miniștri s'a discutat proiectul de lege despre comercializarea întreprinderilor de stat și cel pentru centralizarea marilor întreprinderi metalurgice. Discuția asupra acestor proiecte va continua în consiliul de miniștri ce se va ține Luni și Marți.

Reorganizarea serviciului polițienesc

Multe greutăți cari are să le învingă după organizația polițiilor de acum Prefectura Poliției mai ales la dresarea actelor cari servesc de dovadă înaltea autorităților judiciare, D. Pref. de Pol. A. V. Catana a reorganizat serviciul, după cum a mai fost, în felul următor:

Comisariatul I. (Centrala). Șef, comisar Cluca. D-nii: Cerbu, Nemes, Borodi, Zeuca, Darabant, Ardelean.

Comisariatul II (Olosig). Șef, comisar Wolf. D-nii: Roxin, Zilahy, Chidioșan, Vasilescu, d-na Tarr și Kreznowich.

Inaugurarea Bibliotecii „Cele Trei Crișuri” din Tilecș

Sambăta seara 19 Ianuarie a. c. a avut loc inaugurarea bibliotecii populare „Cele Trei Crișuri” din comuna Tilecș (jud. Bihor) înființată, în localul școlii, primare de către Reuniunea de propagandă culturală și națională „Cele Trei Crișuri” din Oradea-Mare. Delegații Reuniunii au fost d-nii dr. Dem. Găldău și George A. Petre.

Cu ocazia acestei inaugurări d. învățator Ilie Andrei a organizat o reprezentație școlară cu elevii școlii din sat. Un program bogat și bine ales, compus din coruri, dansuri naționale și recitări, a fost laudabil executat de micii elevi de săteni, răsplățiți cu lungi aplauze de locuitorii satului cari au luat toți parte la reprezentație.

Cuvântarea de deschidere a fost rostită de d-l dr. Dem. Găldău, care prin cuvinte sincere și pline de adevăr a dat staturii sătenilor să citească, să-și îngrijească sănătatea și să-și vadă de muncă, trăind în înțelegere frățescă unii cu alții.

La urmă d-l George A. Petre a ținut o cuvântare plină de avânt despre suferințele neamului românesc în trecut și despre felul cum acesta ar putea acum să se desvolte și să stea la cot cu cele mai civilizate popoare. La aceasta nu ajunge decât prin învățatură și întrecere la muncă.

Ambii cuvântători au fost răsplățiți cu urale de către săteni și la plecare au fost purtați pe brațe de către flacăii din sat.

Au mulțumit din partea satului preotul V. Chirilă și învățatorul I. Andrei, rugând pe cei dela centru a se interesa cu răvnă de soarta satelor românești, care în trecut au fost lăsate în întineric și prigonite.

Comisariatul III. (Velența). Șef, comisar Dancu. D-nii: Russu, Molnar, T. Anca, Mezei, d-ra Oșorhan, d-na Sărbu.

Serviciul siguranței: Șef, Bejan Ionel. D-nii: Starrak, Ionescu.

Serviciul contravențiilor: Șef, Horvath Iosif, D-nii: Nickl, Benitsky, Kuszend, d-ra Szentmiklós.

Poliția administrativă: Șef, Costescu Eftimiu. D-nii: G. Anca, Moldovan.

Cu aceasta ocaziană remarcăm, că d. E. Costescu reintegrat fiind de Curtea de Casație, a fost numit la Prefectura Poliției din Oradea-Mare, și a fost repartizat la același serviciu unde și-a îndeplinit conștiința datorată.

Comisariatele vor funcționa în mod independent. Plângerile se vor înainta la Comisariatele din circumscripție, cari le vor rezolva.

S'a introdus serviciul de inspecție atât la Centrala Poliției, cât și la Comisariate. Orele de oficiu dela orele 8 dimineața, până la orele 1'30 După prânz în birouri nu se va ține serviciu.

Acum se dovedește, de practică propunerea care s'a făcut, și anume ca orașul Oradea-Mare să fie împărțit numai în 3 circumscripții — comisariate.

Împărțirea serviciului de acum servește intereselor publicului, și va desărcina serviciul din Centrala Poliției.

România renunță la împrumutul francez

Ziarul „Adevărul” confirmă, dia sursă autentică, știrea despre abdicarea României la de împrumutul francez de 100 milioane franci. Această deciziune s'a luat în consiliul de miniștri ținut mai recent, pe urma discuției în care s'a constatat inoportunitatea primirii acestui împrumut.

Cauzele neproduşului economic

Se vorbeşte mai bine de 4 ani despre emanciparea noastră economică, pretutindeni, în cercurile conducătoare, ca şi la cafenea sau pe stradă, semn că aceasta a ajuns un „ce” trebuincios în viaţa noastră naţională.

O acţiune de atâta importanţă, cum este eliberarea unui popor de sub influenţa economică străină — în cele mai multe cazuri dăunătoare intereselor politice ale aceluia — credem, nu se face prin vorbe de cafenea, cluburi sau aprecieri ușuratică, ci prin o pregătire temeinică serioasă şi chemarea la muncă a tuturor elementelor, cari posedă cunoştinţe serioase pe acest teren, precum şi prin punerea la locul lor a acelor oameni, cari fără pregătire şi cunoştinţe — în exploatarea conjuncţiunilor — se vâdă în chestiuni streine de pregătirea lor.

Nu atingem buncredinţa nimănui, pe aceea o presupunem la fiecare Român însă şinem să atragem atenţiunea generală, asupra influenţei dezastruoase ce o produc asupra creditului moral al Ţării şi acelor oameni, cari lăsându-şi cariera pentru care au fost pregătiţi în văitoarea consolidării, se îndealinesc cu ocupaţiuni, din cari speră că se vor putea înbogăţi peste noapte. Prin aceasta fac un mare rău şi Naţiunii deposedând-o pe aceea de elemente atât de trebuincioase la locul lor; apoi noi nu prea avem plusuri, deci fiecare om este în consolidarea naţională, important la locul lui, de unde lipsind paguba este mult mai mare decât câştigul pe care-l presupune că-l realizează aiurea.

Aci stă puterea colosală a streinilor în proverbul nemţesc: „Schuster, bleib'bei deinem Leisten”.

Acţiunea noastră de emancipare însă s'a înfundat!

Streinii, (văzând că suntem desbinaţi, că avem atâţia „victori”, că ne combatem între noi fiindcă nu ne cunoaştem chiemarea apoi că acei cari în multe cazuri fatalmente au ajuns la conducere, fără a avea pregătirile necesare, nu sunt în stare a-i combate; îşi fac mendrele iar când sunt întrebaţi, se explică în faţa laicilor atât de eloquent şi dibacu, încât devin crezuţi, (chiar admiraţi) lucrează înainte cu tactica lor binecunoscută.

Fără de aceasta, dacă fiecare din noi am fi la locul nostru, am aviza toate anomalile, ne-am organiza, atunci ar lua-o şi ei mai domol, văzând că a prostu nu mai merge.

Aşa fiind, nu ar trebui să asistăm la trista înprejurare că în Ţara Românească, la o Cameră de Comerţ limba oficială să fie cea maghiară, la Corporaţia Industrială să se decidă abia acum a se angaja funcţionari români, iar la Uniunea Comercianţilor (Hala de Comerţ) să fie dispreţuit dacă vorbeşti cu cineva româneşte.

Ce să zicem când vedem că la uzine precum şi în birourile partoulare abia află român, pe când *Studentii stau fără mijloace* de a se putea susţine.

În direcţia emancipării economice, nu că am progresat, dar am dat îndărăt, ne-am înfundat şi mai mult în notanul dezorientării.

Ne întrebăm pentru ce?

Pentru că nu ne cunoaştem chemarea individuală, ne lipsesc cele mai elementare condiţii, cari se cer unei emancipări economice şi anume: respectarea cunoştinţelor altora, clasarea acelor proprii, seriozitatea în acţiuni şi încrederea în celalalt.

Adversarii nostri cunosc aceste defecte mai bine ca noi şi s-au folosit de ele încălcând cu siguranţă pe situaţiile create de mai înainte, aruncându-ne şi nouă numai ceea ce au crezut că de bine şi pe măsura asigurării intereselor lor lucru ce noi — nepuğătiţi fiind — în viorbirea primului succes, nu'o vedem.

Cei mulţumiţi s-au aruncat în braţele adversarilor nostri economici, cari adversarii apoi părăsind scena li lasă pe aceştia să le apere interesele.

Acestea sunt casurile acelor cari si-au dat şi numele la anumite afaceri, fără să vadă adevărul şi fiindcă au ajuns membri temporali în anumite Consilii de Administraţie în majoritate fără a poseda măcar o acţiune, au intrat în tabăra duşmanilor, devenind apărătorii cei mai aprişi ai intereselor lor, cari interese în majoritate au obiectivul final: prin dobândirea hegemoniei economice, desmembrarea noastră politică.

A doua speţă sunt acei cari în orbirea situaţiilor ajunse în cea mai mare parte prin fatalitate au devenit auto-potenţi, crezându-se de capacitaţi economice, prin ce ne discreditează în faţa streinătăţii.

A treia speţă sunt aceia cari vor să se ridice să se menţină şi să se evidenteze prin a „ponegri pe alţi prin şopteli şi acuze nedemne. Prin aceasta am ajuns acolo, că azi nu vom găsi 2 români aşa zişi economişti, cari să vorbească bine de al treilea. Înaintea acestora toţi cari sunt de altă părere sunt disqualificaţi şi trataţi cu duşmănie cu calomniile din care înprejurare tot economia naţională suferă.

Dacă n'ar fi toate acestea, dacă acei oameni cari se girează drept factori ai vieţii noastre economice ar privi lucrurile din punctul de vedere al intereselor naţionale, dacă aceia ar căuta să unească în jurul lor toate forţele româneşti şi a nu le dispreţui pentru că „se şopteşte”, dacă nu s-ar bărbi cel ce doreşte a munci dacă cei vinovaţi de ceva ar fi puşi la locul lor (pe baze de fapte), credeţi că rezultatul n'ar fi altul.

Dacă noi luând exemplul ovreilor, am fi solidari, atunci nici un strein nu s'ar putea pripăşi pe aici decât în măsura voinţei noastre, atunci România ar fi a Românilor, bogăţiile ei ar fi exploatare de acei cari au suferit pentru idealul sfânt, şi nu de streinii cari şi azi îşi bat joc de noi. Prin aceasta forţa noastră ar creşte incalculabil, iar Streinătatea ne-ar privi cu alţi ochi.

Tufe.

Criza de hârtie.

Telegraful ne aduce ştirea din Bucureşti, că patronii tipografiilor de acolo au hotărât în unanimitate, că la caz dacă se va admite din nou urcarea preţurilor de hârtie la fabrică, vor sista orice lucrare, şi-şi vor închide atelierelor. O măsură gravă, dar justificată. Hârtie de gazetă anul trecut pe timpul acesta s'a vândut la fabrică cu 11—12 Lei, azi se vinde cu 19—20 Lei, adică s'a urcat cu 80% preţul ei.

Ce s'a urcat, în afară de mătură suri cu 75% în producţia de hârtie? Nu avem competenţa de a judeca, dar am semnalat personal Dlui Secretar General dela Ministerul de Industrie şi Comerţ anomalia, specula făcută cu hârtia de oficiul de vânzare de hârtie din Bucureşti. Trustul fabricelor nu admite importul scutit de taxă totuşi „Universul” aduce la 70 vagoane, alţii alte vagoane, şi bine fac, când hârtia de-acu e şi proastă şi scumpă. Dar de ce nu se admite importul şi altora? Asigurăm onor. guvern că atunci va fi hârtie destulă, şi nu vom fi speculaşi, astfel că hârtie cumpărată în luna Maiu cu 13 Lei, garantată prin depozit de bani corespunzător, să ne sosească în Octombrie, — pentru că ne fie socotită cu 19 Lei?! — şi astfel să avem o pierdere de 2—3 Lei la kgr. chiar faţă de preţurile de pe piaţă.

E bine, dacă ne gândim cu toţii la urmările, cari le are specula aceasta, care are ca urmare mai ales ruinairea industriei cu capital modest.

INFORMAȚIUNI

Cercul de recrutare Oradea-Mare a eliberat ordinele de chemare pentru contingentul 1924 fiind datorii cei chemaşi a se prezenta din ziua de 6 Februarie la Cerc pentru repartizare.

Duminecă la ora 5 şi jum. la Cercul Militar, în ciclul de conferinţe ale „Cercului Franco-Român”, d. G. Bota îşi va ţine conferinţa despre „Noua îndrumare a lumii”.

Direcţiunea Generală a Teatrelor a luat iniţiativa de a organiza un turneu de propagandă culturală al Teatrului Naţional din Bucureşti în frunte cu d. Soreanu, prin urmare trupa de turneu a d-lui Soreanu va sosi în Oradea-Mare în zilele de 9 şi 10 Februarie 1924, pentru două reprezentaţiuni. Cu ocaziunea acestui turneu se va reprezenta „Avarul” comedie în 5 acte de Molière şi „Un amic din tinereţe” comedie într'un act de Eduard Sée în ziua de 9 Februarie, iar în ziua de 10 Februarie „Ciuta”. Preţurile s'au stabilit de către Consiliul oraşului în preţurile actuale ce sunt în prezent la teatrul maghar şi s'a încredinţat Tipografia şi Librăria Românească pentru vânzarea biletelor la Librăria din Parcul Traian No. 6 şi la Chioscul tipografiei din Piaţa Unirii.

Consiliul oraşului a fost avizat de Ministerul Instrucţiunii publice ca să se îngrijească de un local potrivit pentru Şcoala de arte şi meserii. În acest scop s'a recivrat casa din str. Lukács G. No. 29. Evacuarea locatarului nu s'a putut executa. Ministerul a avizat pe avocatul statului să ia dispoziţii pentru evacuare pe cale judecătorească. Avocatul statului Dr. C. Grădinaru, a referat că în baza legii de închiriere din vigoare, nu poate efectua evacuarea, şi un proces nu ar duce la rezultatul dorit.

Preţul zahărului nu va fi urcat. D. Ministru de Industrie şi comerţ Tancred Constantinescu luând cunoştinţă că depozitarii de zahăr au intenţia să urce preţul zahărului, a dat un comunicat ziarelor din Capitală, în care declară că, guvernul nu admite majorarea preţului zahărului, oricari ar fi motivele ce se aduc.

Primarul oraşului Oradea-Mare publică concurs la postul de subcomandant al pompierilor din Oradea-Mare devenit vacant prin demisionare.

Cei cari reflectează la postul acesta sunt invitaţi pentru a înainta cererile lor completate în mod regulat conform ordinului Consiliului Dirigent cu No. 9500—1919, şi peste documentele prevăzute în menţionatul ordin se va certifica că au fost ofiţeri de rezervă în armata română şi au praxa de pompier, respective examen special de pompier. Postul este organizat în clasa de salarizare X.

Termenul ultim pentru înaintarea cererilor se fixează pe ziua de 15 Februarie 1924.

Mare incendiu la Iaşi. În atelierelor cfr. Nicolina din Iaşi a izbucnit un incendiu, care a cuprins depozitul de mărfuri. Focul s'a întins mai departe şi ameninţă un întreg cartier al oraşului. Pagubele de până acum sunt de zece milioane lei.

Dr. Coriolan Grădinaru avocat al Statului, în urma cercetărilor ordonate contra Domniei Sale, pentru că la procesul intentat de către Episcopatul român unit de Oradea-Mare nu a contestat faptele enarate, — şi-a înaintat demisia din acest post.

Birjarii din localitate au înaintat o cerere primăriei să li se acorde urcarea tarifului cu 100%. Probabil că li se va aproba o urcare de 50%.

Numire. Cu ziua de 25 Ianuarie în locul d-lui Ştefan Mărcuş, fost director la Tipografia Românească a fost numit de director d. Teodor Moga, fost şef al Tipografiei.

A murit George Pop fost profesor timp de 42 de ani la diferite licee. De demult s'a aşezat la Arad, unde a depus o muncă rodnică pentru creşterea tineretului. Îngreunat cu familie mare, a ştiut ca să jertfească pentru al săi. A trăit 68 de ani. În defunctul îşi jertfeşte avocatul Leonida Pop, d-na Lya Pop dela Opera Română din Cluj, d-na Dr. Triff din Oradea-Mare şi d-şoara Veturia Pop artistă-pictor pe iubitul lor tată. Mângăere familiei, iar lui veşnică odihnă.

IN BAZA HOTĂRĂRII Consiliului oraşului sub No. 25848—923 de data 2 Ianuarie 1924, se publică concurs pentru localul de prăvălie situat în strada Alexandri No. 3, în casa oraşului în curte, care se va da în chirie pentru unul sau mai mulţi ani conform condiţiunilor sosite. Consiliul îşi rezervă dreptul pentru aceea în chirie în primul rând pentru acei cari au să organizeze acolo o prăvălie de carne oferind pentru funcţionarii oraşeneşti şi cei ai poliţiei un favor corespunzător sub preţurile maximele. Ofertele scrise în plic închis sunt a se înainta până la 25 Februarie.

Fiecare ofertant are să prezinte o chitanţă despre 10 procente a sumei ofertante depusă la Casieria oraşului pentru a garanta seriozitatea ofertului numai în ziua de 25 Februarie a. c. Consiliul oraşului îşi rezervă dreptul pentru a alege liber dintre oferte sau a le refuza pe toate.

Astăzi a trecut prin Oradea-Mare cu acceleratul D. Insp. al Teatrelor Emil Isac. A avut de îndepărlit o anchetă la teatrul de Arad, unde actorii bătându-se au provocat un scandal. Rezultatul va fi raportat Ministerului.

La licitaţia publicată de Primărie pentru localurile din hotelul „Regina Maria” au înaintat oferte pentru localul ocupat de Lindenbaum:

Bleier chirie anuală	108.000 lei,
Herbst „ „	65.000 lei,
Leonida „ „	25.000 lei,
Krupka „ „	30.000 lei,
Boncidean chirie anuală	25.000 lei,
Lindenbaum „ „	16.000 lei,
Librăria Românească chirie anuală	16.000 lei.

Pentru localul Freund:

Krupka chirie anuală	25.000 lei,
Simplon „ „	12.000 lei,
Freund „ „	10.000 lei.

La 29 Ianuarie va fi la Curtea de Casaţie din Bucureşti dezbateră procesului de reintegrare intentat contra Ministerului de Interne de către fostul primar al oraşului Simleul Silvaniei Ioan Deleu. D. Deleu va fi reprezentat prin d. Senator Dr. A. Aciu avocat.

Ultima oră

Principele moştenitor Carol la Milano

Milano. — Principele moştenitor Carol al României a sosit la Milano, unde însoţit de consulul român a vizitat uzinele aeronautice Caproni şi a întreprins mai multe sboruri cu un avion nou fabricat.

Guvernul englez studiază situaţia din Rusia. Premierul englez înainte de a recunoaşte guvernul rusesc va trimite o comisie la Moscova pentru studierea situaţiei de acolo.

Direcţiunea Generală C. F. R. a decis emiterea de bilete pentru călători până la Budapesta, Viena, Paris şi Londra.

Guvernul va proiecta o lege pentru reglementarea exportului.

Plângerea sătenilor din Ianoșda

Prima la redacție plângerea sătenilor din comuna Ianoșda semnată de primarul comunei și de 2 țărani din comună:

Comisia agrară județeană, după multe ostenele a delegaților comunei Ianoșda și cari au deschis mai în toată săptămâna ușile comisiei cerșind dreptate, abia în 23 Octombrie a luat în considerare cererea lor, și a emis la fața locului pe agronomul regional din Tinca, care a adus la cunoștință sătenilor celor lipsiți de pământ, că din pământurile expropriate nu vor primi numai 3 jugăre pământ. Astfel s'a și întocmit tabloul de improprețări. Contra acestor dispoziții protestează comuna deoarece la toate comunele învecinate, în afară de pășune li s'a aprobat 4 jug. de pământ arabil.

Sătenii din Ianoșda cer anularea vinderii domeniului Szabadhegyi aflător în hotarul lor, vândut de un avocat român dinaintea expropriării în anul 1920, la sătenii din 7 comune, fără consimțământul primăriei și a delegaților agrari din Ianoșda, căci altcum 330 îndreptățiți la pământ din comuna amintită rămân fără pământ. În hotarul lor nu le-a rămas numai un domeniu, care ar fi de ajuns pentru pășune și locuri de case. Pământ în hotarul altor comune nu le trebuie până când avocatul din Oradea-Mare va figura în hotarul lor cu 127 jug. pământ arător deși nu este agricultor, și până când celandiți săteni din 6 comune, veniți toți în decursul expropriierilor în acest domeniu vândut, vor sta aci.

Voi să știm că pe ce bază s'a aprobat vinderea domeniului Szabadhegyi prin avocatul susnumit, când delegații agrari și primăria din Ianoșda nu au avut cunoștință de aceasta.

S'a constatat, că pentru câștigare de cumpărători la pământul din domeniul amintit mai sus, câțiva săteni au căpătat dela proprietar, pământ fără bani, — neaflându-se cumpărători, temându-se de legea agrară.

Vinderea s'a făcut cu învoiarea comisiei județene, deoarece pe d-l ministru de atunci l-a informat greșit, pe care bază a și aprobat vinderea. Cerem dreptate și respectarea legii agrare.

Prin publicarea acestei adrese urmăm programul nostru precizat în convingerea că forurile competente vor cerceta cauza și vor dispune respectarea reformei agrare, manifestând și prin aceasta interesul, care-l poartă pentru fărâșime, care în primul rând este chemată a lucra pământul, și a intra în proprietatea lui. Vom interveni personal la d. Prefect, și ne vom face interesele reprezentanților din comuna Ianoșda, pentru că avem credința, că aceea ce se poate, se va face și în aceasta cauză.

APEL!

Subscrisul, prin apelul de față mă adresez tuturor școlilor elevi și absolvenți ai Liceului gr. cal. din Blaj, ca în ziua de 2 Februarie a. c. să binevoiască a se prezenta la o mică consfătuire, în sala hotelului „Regina Maria” (fost Széchenyi) din strada Regele Ferdinand, la ora 6 p. m. fix.

Obiectul: Aducerea la cunoștință și dezbaterea scrisoarei oficiale No. 646—1923—14 adresată mie de Direcțiunea susnumitului Liceu. Direcțiunea mi-a comunicat numele următorilor pentru a fi convocați: Băcilă Pompei locotenent, Bărbat Vasile cap. de pol., Baroș Corneli colonel, Chețian Simion pres. trib., Cosma Arg. prof. Ordean Aurel locot., Dr. Sever Erdelci advocat, Florea Teodor prof., Ovidiu Fulcea locot., Aurel Gajia director, Grama Gavrilă cons. agr., Hârșan Alex. funcț. P. T. T., Dr. Maier Vasile medic, Moldovan Ioan, Dr. Pop. Alexandru medic, Dr. Rădu Romul cons. la Curtea de Apel, Dr. Trif Tit adv., Câmpian Alexandru prof., Silviu Filip dir. compt., Arășan Ioan cap. de jandarmi.

Sunt rugați însă a lua parte și aceia a căror nume nu se cuprinde în catalogul trimis.

Oradea-Mare, la 25 Ianuarie 1924.
Director AUREL GAJIA.

Prospect de emisiune.

Situația județului Bihor, ca paznic la graniță, împune o muncă devotată și desinteresată în consolidarea adevărată a vieții naționale sociale dela noi.

Convins de sprijinul Societății Românești din județul Bihor și orașul Oradea-Mare, cred că mă fac interpretul tuturor, când îmi exprim dorința, a crea din „Vestul României” triseptimădal un ziar cotidian românesc independent de interesele partidelor politice. Ziarul va apărea zilnic 4 pagini, iar în Duminică și sărbători cu adaos pentru popor în 6 pagini, format 13, cu colaborarea cărturarilor din județul Bihor, și din orașul Oradea-Mare, sub conducerea unui comitet de redacție. Prețul de abonament anual Lei 500, la 3 luni 130, lunar Lei 45, un număr 2 Lei.

Acest ziar trebuie să fie aceea, ce doarește omul de cultură și civilizație, precum și cărturarul dela sate pentru a și cunoaște Țara, prietenii și necazurile, cari trebuie să le învingă.

Vrem să fim oglinda Bihorului, provătuitorul bun și judecătorul drept.

Vrem să desfacem ștele, ca să ne cunoaștem cu toții același neam de oameni, fără patima, fără ură și cu îngăduire.

Vrem să selecționăm aceea ce este bun, ca să scoatem foloase reale.

Vrem pace în sufletul tuturor și spor la muncă.

Vrem ca prin acest mijloc să servim mai ales ca informatorul evenimentelor din județul Bihor și Oradea-Mare, fără deosebire pentru noi și voi.

Vrem să contribuim cu un mărunt, la marea operă de întărire a Neamului și a Țării, precum cărturarii din județul Bihor de pe vremuri cu gândul curat, și cu spirit de devotament au contribuit.

În acest scop se va aduna dela particulari și corporațiuni de bunăvoie un împrumut de Lei 400.000.

Împrumutul deobligă pe subsemnatul numai până-ce apare ziarul și s'a făcut decontările.

Pentru achitarea acestui împrumut emit 400 obligațiuni à 1000 (una mie) lei în plus 50 Lei spese de fondare la „obligațiune”, cu interese de 10% anual. Obligațiunile vor beneficia de interese cu începutul de una lună după ziarul a apărut în mod regulat. Mă oblig a prelua din aceste obligațiuni prin trageri la sorți anual 23 obligațiuni à 100 Lei.

Totodată iau obligația că până ce obligațiunea va fi sorțată, să plătesc, contra cuponului anual, la finea fiecărui an respectiv 10% adică 100 (una sută) Lei.

Tragerea la sorți se face în ziua de 15 Dec. a fiecărui an. Obligațiunea sorțată, dela aceasta și nu beneficiază de interese. Contravaloarea obligațiunii și a tuturor cuponelor până la acel termen neachitate.

Tragerea la sorți se face cu intermediul unui notar public din Oradea-Mare, iar rezultatul va fi comunicat pe care publică.

Prin muncă la biruință! Dați-le posibilitatea aceluia, cari au dor de muncă cinstit, să birue pentru voi toți!

Termenul de subscriere se fixează până la inclusiv ziua din 15 Februarie a. cor. Listele de subscriere sunt depuse la:

1. Banca Generală a Țării Românești filiala Oradea-Mare.
2. „Bihoreana” Institut de Credit și Economii S. A. Oradea-Mare.
3. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Marghita
4. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Aleșd.
5. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Tinca.
6. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Salonta-Mare.
7. „Bihoreana” inst. de credit și economii filiala Vașcău.
8. Banca Centrală de Industrie și Comerț S. A. filiala Oradea-Mare.
9. Banca „Frontieră” S. A. Oradea-Mare
10. Banca Românească filiala Oradea-Mare.
11. Banca Marmorosch Blanc & Comp. S. A. Sucursala Oradea-Mare.
12. „Doina S. A.” Beiuș.
13. „Belușul”, Beiuș.
14. Redacția „Cele Trei Crișuri” Oradea-Mare.
15. „Tipografia Românească” str. Deac No. 2. Oradea-Mare.
16. „Librăria Românească” Parcul Traian No. 6. Oradea-Mare.
17. Tipografia „Biharia”.
18. Prefectura județului Bihor
19. Subprefectura județului Bihor.
20. Episcopiea gr.-ortodoxă, Oradea-Mare.
21. Episcopiea gr.-catolică, Oradea-Mare.
22. Toți d-nii Primipretori și d-nii Protopopi din județul Bihor
23. Primăria orașului Oradea-Mare.

Ștefan Mărcuș

Fost Prefect de Poliție.
Director-fondator al ziarului „Vestul României”.

Ordonanța No. 1.

25 Ianuarie 1924.

Nol Aurel Catana, Prefectul Poliției Oradea-Mare având în vedere că foarte mulți locuitori din acest oraș nu sunt înscrși la Biroul Populației.

ORDONĂM:

Ca toți acei cari nu sunt înscrși la Biroul Populației să se prezinte la Comisariatele de care aparțin cel mai târziu până în ziua de 10 Februarie a. c.

Cei cari nu vor executa prezenta ordonanță vor fi dați în judecată și pedepsiți conform art. 77 și 78 din Legea Biroului Populației cu o amendă dela 500 până la 1000 lei.

Nici un nou termen pentru înscrieri nu se va mai acorda după data de 10 Februarie a. c.

Data în Cabinetul Prefecturii de Poliție, astăzi la 25 Ianuarie 1924.

A. V. CATANA,
prefectul poliției.

Comitetul Administrativ al orașului municipal Oradea-Mare.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință generală, că firma Carol Andrényi și Fiul a proiectat construirea unei linii ferate inclusive de gara, cu ramificația din linia ferată a tramvaielor orașenești în strada Aurel Vlaicu.

Reambalarea administrativă a acestei linii se va ținea la 5 Februarie a. c. orele 9 cu locul de întâlnire în sala consiliului Primăriei.

Interesații se avizează cu observarea, că planurile referitoare la construcțiile liniei ferate se pot vedea la secția tehnică a consiliului orașenesc până la ziua reambulării

Oradea-Mare, la 20 Februarie 1924.

POPOVICI,
prefect.

!! În atențiunea gospodinelor !!

Nevoite în articole de coloniale și delicatose în sezon

pești proaspeți de Dunăre

(morun, nisetru, cegă, șalău, crap, etc.), vânat împușcat (iepuri, ect.), unt de Iomn Puș, vi-nuri de masă și desert, lere proaspete, salam de Sibiu, etc., se cumpăra mai ieftin, pe lângă un serviciu corect, prompt și atent la

Vadász și London

prăvălie de coloniale și delicatose
Oradea-Mare Bulev. Regele Ferdinand No. 10

Aperitive! Aperitive!

Adresa telefonică: Delicatose
Telefon No. 8 Telefon No. 8

Cumpărătorilor locali și cumpărătorilor în cantitate mai mică li se trimite acasă

PROBAȚI ȘI NU VEȚI REGRETA

dacă vă veți face îmbrăcămintea la CROITORIA BĂRBĂTEASCĂ

DAVID ȘI KOHN

din Str. Alexandri No. 4.

unde se execută confecționarea hainelor conform model celei mai nouă.

Prețuri tarifale:

Costum sacou 800 Lei
Pardeslu
Raglan } 700 Lei
Ulster
Palton de iarnă neted . . . 800 Lei
Palton „Hamilton” } . . . 900 Lei
„Lord”

Haine de seara executate frumos cu prețurile cele mai convenabile

Nov.ăți cari până acum n'au mai fost.

MARE TÂRG DE CRĂCIUN

Porcelane, pahare, pietri celebre și bibelouri fine de porcelan originale și artice. Service, bomboniere și cești veritabile de Altura și Meissen, figuri de porcelan contemporane, precum și obiecte antice de calitate pură se află în asortiment bogat la

Magazinul de obiecte antice „Helicon”
Strada I. C. Brătianu (Svanitzló) 1
Cumpărăm obiecte antice cu prețurile cele mai convenabile.

„Semina”

nare magazin de semințe și tot felul de articole pentru apărarea pântelor și animalelor.

Bognár și Steiner

ORADEN-MARE Str. Iosif Vulcan No 4. Telefon: 14-40

Recomandă:

Semințe pentru legume de grădina Monoreană; Semințe pentru cereale nobilitate de Hatvan; Semințe de trifoi plumburiu, lucernă și napi de Arad; Seruri pentru apărarea animalelor și plantelor. Cereți catalog!

CATALOG.

Cu prețurile curente ale mai jos să fac eștin după măsură și după modele de modă de sezonului

costumuri de bărbaj raglane pardesuri mantale de iarnă cari satisfac pretențiile tuturor la

Iuliu Gergely

croitorie bărbătească

Bulev. Regele Ferdinand No. 55

- 1 Sacco după măsură din stofe jumătate lână neagră, sură, ori în alte culori L 1850—1980
- 2 Din material curat din lână în diferite culori sacco după măsură L 2200—2330
- 3 În culori de modă l-a material din lână sacco după măsură L 2780—2930
- 4 Din materiale de primul ordin din străinătate sacco după măsură L 3280—3500
- 5 Pardesuri, raglane și mantale de iarnă dela 1750 Lei în sus
- 6 Din materialele cele mai fine și pe lângă prețuri cari se vor fixa la comandă să efectuează costume de ceremonie și alte specialități.

Nou! Nou!

Porcelane, sticlării, vase șmălțuite, garnituri complete de bucatării.

- Garnitură colorată de prăjituri pentru 6 persoane . . . Lei 98
Garnitură colorată de cafea pentru 6 persoane . . . Lei 221
1 păreche ceașcă cu tăpl . . . Lei 14
Garnitură din porcelan de cealu pentru 6 persoane . . Lei 298
Garnitură de apă, vin ori licoruri pentru 6 persoane Lei 59

Garnituri de cafea și menaj din cobalt, jucării, păpuși, obiecte speciale, bidoane pentru călători, corfe de piață, tășii de școală, articole de toaletă, etc.

Se repară păpuși și să lipesc porcelane la

bazarul Farkas

Str. Nicolae Iorga (Zöldfa) 5

În caz de deces, în propriul d-tale interes, vizitează antrepriza creștină de pompe funebre „Pietate”

CAROL GERMAN SUCCESOR

care aranjează cele mai frumoase și mai ieftine înmormântări în deosebi să se observe că antrepriza aceasta se află în pasagiul „Vulturul”, Piața Uni-ii.

Oradea-Mare Cu stimă
Ioan Tarsoy,
succesorul lui Carol German